

17.1 כללי

בפעילות גלישת הגלים הגולש מתמודד עם תנאי ים מגוונים, הגולש "תופס גלים" בחתירה בעודו שוכב על הגלשן, ועובר למנח עמידה. בגלישה על גלשן

בוגי" נשאר הגולש בשכיבה. בשני המקרים הגלישה היא לאורך הגל לכיוון החוף. פעילות זו מחייבת את הגולש להכיר היטב את הסביבה הימית ואת תנאי הים המשתנים בכל עונות השנה. הפעילות משפרת את היכולות הבאות: כושר גופני, מודעות עצמית, ביטחון עצמי, מיקוד במטרה, ריכוז, ריגוש, אתגר והנאה.

17.2 טבלת היערכות

טבלה זו מיועדת לסייע לאחראי על הפעילות להתכונן בשיטתיות לפעילות החוף-בית-ספרית המתוכננת. כדי להשלים את ההכנות לפעילות יש לקרוא היטב את הטבלה, יחד עם ההנחיות הספציפיות המפורטות אחריה.

מס'	הנושאים לבדיקה
1.	קיום תיק פעילות חוף-בית-ספרית לגלישת גלים הפעילות החוף-בית-ספרית תיערך על פי המפורט בתיק הפעילות שיכלול לפחות את העקרונות הבאים: א. תיאור הפעילות ומטרתה ב. תדריכים כתובים לסגל, למלווים, למדריכים ולבעלי תפקידים אחרים הכוללים דרישות בטיחות ספציפיות ג. תדריכים כתובים לתלמידים ד. דרכי תקשורת ודיווח ה. ריכוז האישורים המחייבים ו. רשימות מסווגות של המשתתפים (תלמידים, מורים, מדריכים, מלווים אחרים, מלווים רפואיים) ז. חוזרי מנכ"ל פעילות חוף בית ספרית ומים, רישוי עסק, העתקי תעודות והסמכות נדרשות ח. הוראות היערכות למצבי חירום, לעזרה ראשונה ולפינוי (ובכלל זה מספרי טלפון לשעת חירום). ט. סיכום פגישה עם מנהל החוף הכולל: גבולות גזרה, אישור שימוש במתקני החוף (מים, סככות צל, רפואה וכו') ט. לגבי פעילות גלישה במסגרת קייטנות: 1) מחויב בביצוע מבדק בטיחות על ידי עורך מבדק מוסדות חינוך או מנהל בטיחות מוסדות חינוך טרם פתיחת הקייטנה ועד שלושה ימים לאחר פתיחתה. הערה: טופס מבדק לקייטנת גלישה מצ"ב בסוף הפרק
2.	אישורים א. הפעילות תתואם עם הלשכה לתיאום טיולים ותותנה בקבלת אישור כנדרש. ב. השתתפות תלמיד בגלישת גלים מותנית באלה: - חתימה של רופא או של ההורים/אפוטרופוס המאשרת כי מצב בריאותו של התלמיד תקין ומאפשר את השתתפותו בפעילות - חתימת ההורים על הסכמתם להשתתפותו בפעילות - אישור של ההורים/אפוטרופוס כי התלמיד יודע לשחות (אם אין אישור כזה ייחשב הדבר כאילו התלמיד אינו יודע לשחות). תלמיד שאינו יודע לשחות לא ישתתף בפעילות זו.
3.	רישיון עסק תקף האחראי על הפעילות יודא מראש עם המפעיל שיש לו רישיון עסק תקף לפעילות במקום.

מס'	הנושאים לבדיקה
4.	ביטוח תקף א. המפעיל/הבעלים של הפעילות יחזיק בפוליסה צד ג' המכסה את אחריותו בגין פעילותו כנגד תביעת גוף או רכוש של צד שלישי בהיקף של לא פחות משני מיליון שקלים. ב. הפוליסה תכלול אחריות מקצועית. ג. הפוליסה תכלול הרחבה לפעילות ספורט אתגרי (במידת הצורך) והרחבה לאחריות של קבלני משנה וכל מי שפועל מטעמם.
5.	התלמידים המשתתפים א. בפעילות זו רשאים להשתתף תלמידים מכיתה ב' (גיל 7) ומעלה היודעים לשחות. ב. תלמיד יוכל להשתתף בשיעור גלישה רק לאחר שייבחן בשחייה של 50 מ' בים כאשר גובה הגלים עד 0.5 מ' וגובה המים יגיע עד למותני התלמיד. ג. תלמידים הסובלים מבעיות בריאות לא ישתתפו בפעילות. ד. אין להכריח תלמיד להשתתף בפעילות זו אם אינו רוצה בכך. ה. תלמיד שלא נכח בהדרכה לא יורשה להשתתף בפעילות.
6.	חלוקה לזוגות לפני היציאה לפעילות יחולקו התלמידים לזוגות ובני הזוג יונחו לשמור על קשר עין קבוע ביניהם ולשמור זה על זה לאורך כל הפעילות ועד לחזרה למוסד החינוכי או עד לפיזור לבתי התלמידים.
7.	בטיחות בנסיעה ברכב א. יש לתדרך את התלמידים בהנחיות ההתנהגות המחייבות. ב. יש לתדרך את הנהגים בנוגע לציר התנועה ולמקומות העצירה. ג. יש לוודא את נוכחותם של מלווים בוגרים בכל רכב (בקדמת הרכב ומאחור). ד. יש לוודא חגירת חגורות בטיחות במהלך הנסיעה.
8.	מסירת מידע בכתב ותדריכים א. יש למסור לסגל תדריכים בכתב. ב. יש לערוך לסגל תדריכים לפני היציאה לפעילות ובמהלכה. ג. יש להעביר תדריכים לתלמידים לפני היציאה לפעילות, לפני העלייה על רכב ההסעה ולפני הירידה ממנו. ד. יש לערוך לתלמידים תדריך לפני תחילת הפעילות ולמסור להם את תמצית המידע הבטיחותי בכתב. ה. יש לערוך לתלמידים תדריך לפני כל כניסה למים. התדריך יועבר על ידי המדריך הראשי.
9.	המלווים והמדריכים א. המלווים מספר המלווים ומאפייניהם יהיו בהתאם להנחיות המפורטות בהמשך. המלווים יקיימו מפקדי זוגות ומפקדים על פי שמות במועדים האלה לפחות: - לפני היציאה לפעילות – בתוך רכב ההסעה - לאחר כל הפסקה במהלך הנסיעה או התנועה - עם ההגעה למקום הפעילות ולפני תחילתה - לפני תחילת גלישת הגלים - בסיום כל פרק גלישה - בסיום הפעילות - ביציאה חזרה למוסד - אחרי אירוע חריג. ב. המדריכים מדריכי הגלישה יהיו בעלי תעודת "מדריך" בהתאם לחוק הספורט ולדרישות מינהל הספורט.
10.	עזרה ראשונה והצלה סידורי העזרה הראשונה, לרבות נוכחות מגישי עזרה ראשונה/חובש ומציל יהיו בהתאם להנחיות המפורטות בהמשך.
11.	אירועים חריגים על כל אירוע ביטחוני או בטיחותי ועל כל אירוע שנעשה בו פינוי רפואי לבית חולים יועבר דיווח מיידי למנהל מוסד החינוך.

17.3 הנחיות מפורטות לגלישת גלים

17.3.1 כללי

- א. בכל פעילות של גלישת גלים תהיה נקודה מאוישת לקליטת הגולשים ולרישומם ולעדכון מצבת הנוכחות היומית בנוסף יותקן שלט מאיר עיניים של שם הקייטנה
- ב. בנקודת הקליטה יוחזק מקום מוצל המספיק לכלל התלמידים, מקרר/ ציננית קרח גדולה לאחסון מזון ושתייה למשתתפי הקייטנה והמדריכים
- ג. בקרבת אזור הגלישה תוקם צליה, לצרכי מנוחה והחלפת כוח של התלמידים והמדריכים ובה מים קרים ותיק עזרה ראשונה
- ד. אזור הגלישה יתוחם בצדדי רצועת החוף בדגלים עם שם הקייטנה
- ה. חברי הקייטנה ילבשו חולצות לייקרה בגוון ייחודי לקבוצה שלהם.
- ו. למפעיל גלישת הגלים חייב להיות רישיון עסק מתאים לגלישת גלים.
- ז. בפעילות חייב להיות חובש או מחזיק תעודת עזרה ראשונה בתוקף וכן ציוד עזרה ראשונה תקין.

17.3.2 בעלי התפקידים בגלישת גלים

- א. מנהל פעילות גלישה (קייטנת גלישה) בגיל 23+ העונה על הדרישות האלה:
 - בוגר השתלמות של מנהלי קייטנות גלישה של משרד החינוך;
 - בעל תעודה של קורס עזרה ראשונה;
 - אין לו עבר פלילי.
- ב. מדריך גלישת גלים בגיל 20+ העונה על הדרישות האלה:
 - בעל תעודת הסמכה בהתאם לחוק הספורט ולדרישות מינהל הספורט;
 - עבר חפיפה עם מנהל הפעילות ב-5 פעילויות הדרכה לפחות, ויש לו שנתיים ניסיון בהדרכת גלישה;
 - אין לו עבר פלילי.
- ג. עוזר מדריך גלישה מעל גיל 16 העונה על הדרישות האלה:
 - עבר הכשרה מטעם ארגון גולשי הגלים;
 - בעל ניסיון של שנתיים לפחות בגלישת גלים בתנאי ים משתנים;
 - עבר חפיפה עם מדריך מוסמך של המועדון ב-5 פעילויות הדרכה לפחות;
 - אין לו עבר פלילי.

17.3.3 מספר המדריכים ועוזרי המדריכים במהלך פעילות

- א. לכל 49 תלמידים יהיה מדריך מוסמך אחד. בעת פעילות במים, המדריך המוסמך יצויד במשרוקית ומגפון ויהיה על החוף, באזור קו המים, ויצפה על הפעילות ויפקח עליה.
- ב. על כל 7 תלמידים יהיה עוזר מדריך אחד. עוזר המדריך יהיה צמוד לתלמידים במים בזמן הפעילות.
- ג. על כל 21 חניכים יהיה מדריך צעיר (מש"צ) בעל תעודה המעידה על הסמכתו כמדריך (כיתה ט' ומעלה), תפקידו לרכז את הפעילות בקרב התלמידים שאינם בפעילות מים.
- הערה: כל המדריכים ועוזרי המדריך יהיו עם חולצות בצבע זוהר עם הכיתוב של שם הקייטנה ו"מדריך".

17.3.4 תיאום הפעילות

א. פעילות בחוף לא מוכרז

במקרים חריגים, כשהפעילות נעשית בחופי רחצה לא מוכרזים, יוכל מנהל מחלקת החופים ברשות המקומית לתת אישור לפעילות, וזאת לאחר שילמד את הדרישות בנוהל זה ויוודא את קיומם של התנאים המחייבים (כגון הצללה, עזרה ראשונה, מים וכד').

ב. פעילות בחופים מוכרזים בעונת הרחצה

- פעילות המאושרת על ידי הרשות תהיה במרחק של 500 מטר לכל היותר מסוכת מציל.
- הפעילות תתקיים בשטח שאינו מוגדר לרחצה.
- הפעילות תתואם על ידי מנהל הפעילות עם מנהל החוף ועם המציל, ויוגדר אזור פעילות מדויק הכולל נקודת כניסה ונקודת יציאה של התלמידים.
- מנהל הפעילות יציין דגשים לגבי החוף והאזורים לפעילות.
- פעילויות המים בשיעור יתקיימו עד כשעה לפני רדת החשכה ובהתאם לשעות הפעילות של המצילים.

ג. פעילות בחופים מוכרזים בימים שאינם חופשות לילדים

- הפעילות תיעשה בתיאום עם מחלקת החופים של הרשות המקומית.
- מנהל הפעילות במקום יציין בתחילת הפעילות דגשים הכוללים תיאור של אזור הפעילות המדויק ונקודת הכניסה והיציאה של התלמידים למים.
- פעילויות המים בשיעור יתקיימו עד כשעה לפני רדת החשכה.

ד. ביצוע בדיקת טרום פעילות ראשונה לכל תלמיד

- יש לבדוק את הידע בשחייה: רמת השחייה הנדרשת היא יכולת שחייה לאורך 50 מ' על פי בדיקה כאשר גובה הגלים עד חצי מ' וגובה המים לא גבוה יותר ממותנו של התלמיד.

(2) יש לבדוק את יכולת השחייה במצבי לחץ :

- צלילה במים רדודים וצלילה מתחת לקצף
- נשיפת בועות מתחת למים.

17.3.5 פעילות הגלישה

- א. בזמן פעילות הגלישה יעמוד המדריך האחראי על שפת המים וינהל את הפעילות ובידיו מגפון ומשרוקית.
- ב. משך שעות הפעילות בקיץ לא יעלה על 5 שעות בחוף ועל 3 שעות במים.
- ג. משך שעות הפעילות בחורף לא יעלה על 3 שעות בחוף ועל שעותיים במים.
- ד. לפני תחילת הפעילות ובהפסקות ימרחו התלמידים על אזורי הגוף החשופים תכשיר הגנה עמיד במים המגן מקרינת השמש. מקדם ההגנה יותאם לרגישות עורם ולמשך זמן החשיפה ויסופק על ידי הורי התלמיד.

17.3.6 הציוד

- א. המפעיל ישתמש בגלשני למידה תקינים ובטיחותיים.
- ב. לכל הגלשנים יהיה ליש (רצועות מתאימות) המאפשר להסב את הגלשן לקרש הצלה בעת הצורך והמונע את היפרדותו מהגולש בים.
- ג. לפני כל גלישה, ילמדו התלמידים לוודא את תקינות הליש וחרבות הגלשן.
- ג. המדריך ידאג לספק לכל תלמיד גלשן המתאים לרמת הגלישה שלו.
- ד. על החוף יהיו סככות צל או שמשיות למנוחה.
- ה. על החוף יהיו מי שתייה קרים ופרות לאכילה בשעת המנוחה.
- ו. קרם הגנה מהשמש יהיה זמין בכל עת לשימוש הגולשים.

ז. בכל פעילות של גלישת גלים יהיה אחראי על ציוד הגלישה, והוא ידאג לתחזוקת מאגר הגלשנים והאביזרים הנוספים הנדרשים לפעילות.

17.3.7 התנאים שבהם לא יתקיים שיעור הגלישה

- א. אין לקיים את השיעור כאשר גובה הגלים באזור הפעילות הוא מטר אחד ומעלה. גובה הגלים המאפשר פעילות ייקבע על ידי מנהל הפעילות.
- ב. אין לקיים את השיעור כאשר יש הפרעות או מפגעים בחוף או בים. מנהל הקייטנה יאשר פעמיים ביום את התנאים לקיום הפעילות בחוף.
- ג. אין לקיים את השיעור כאשר יש תנאי ראות לקויה וערפל קיצוני המגבילים את טווח הראייה.
- ד. אפשר לבצע פעילות בתנאי ים גבוהים, בתנאי שרמת המיומנות של הגולשים היא גבוהה ומבנה החוף מאפשר כניסה לאזור הגלישה ויציאה ממנו בצורה נוחה ובטוחה (חוף שיש בו שובר גלים). רמת המיומנות של הגולשים תיקבע על ידי מנהל הפעילות.
- ה. בכל מקרה יבדקו מנהל הפעילות והמדריכים את תנאי מזג האוויר ואת מצב הים ויקבלו החלטה לגבי קיום הפעילות בהתאמה לכשירות התלמידים מול תנאי הים.
- ו. במקרים שבהם מזג האוויר משתנה באופן קיצוני במהלך פעילות ומשפיע על מצב הים ישקלו המדריך ואחראי הפעילות את המשך הפעילות במים ויפסיקו אותה במידת הצורך.

17.3.8 הנחיות בטיחות כלליות

- א. לפני התחלת פעילות הקייטנה וכל בוקר לפני הפעילות ייערכו סריקות החוף להוצאות מפגעים מהחול.
- ב. לפני תחילת הפעילות תתקיים בדיקת ציוד על ידי המדריך (גלשן תקין, ליש תקין וחיבורי חרב תקינים).
- ב. בתחילת כל מפגש יבוצע תדריך נוהלי בטיחות וכללי התנהגות.
- ג. הגדרת מקום כינוס במקרי חירום עם הינתן סימן מוסכם מראש.

17.3.9 הנחיות למדריך

- א. המדריך ישמור על קשר עין עם התלמידים במהלך כל השיעור.

- ב. המדריך יקפיד על רמת משמעת גבוהה של התלמידים. ירידה ברמת המשמעת תחייב את הפסקת השיעור או את הרחקת התלמיד המפרע מהאזור.
- ג. המדריך יסביר לתלמידים את האותות המוסכמים לעת מצוקה ויוודא שהם מבינים אותם.
- ד. להלן נקודות שהמדריך ידגיש לגולשים לפני כניסתם למים:
 - (1) יש להישמע להוראות המדריך ועוזר המדריך.
 - (2) יש להישאר באזור המסומן שנקבע מראש בתחילת הפעילות.
 - (3) במצב לחץ אסור לשחרר את הגלשן, ויש לזכור תמיד שהגלשן משמש כלי ציפה (גלגל הצלה).
 - (4) על בדיקת הציוד על ידי התלמיד לפני הכניסה למים לכלול: גלשן, ליש וחיבורים בחרבות.
 - (5) אין לשחרר ליש במים.
 - (6) אין להיכנס למים ללא גלשן.
 - (7) הרמת יד אחת מסמנת מצוקה (יד שנייה אוחזת תמיד בגלשן). אין לצאת משטח הפעילות ללא ידיעת המדריך או עוזר המדריך.

17.3.10 מקרי פציעות

- א. במקרה של פגיעה או פציעה יגיע המדריך אל הגולש ויוציא אותו אל החוף.
- ב. המדריך ידאג לטיפול רפואי במקרה הצורך.
- ג. מנהל הפעילות יתחקר את אירוע הפציעה ויחליט בהתאם אם להמשיך את הפעילות.

רשימת עזר – לבדיקת בטיחות בקייטנת גלישת גלים

מטרת הטופס: טופס זה משמש את מנהל הקייטנה להתארגנות ולהיערכות לביצוע וניהול קייטנת גלישה. הטופס ישמש את גורמי האכיפה והמבדק של משרד החינוך לביקורת ופיקוח.

יועץ בטיחות לקייטנת גלישה:

1. יועץ הבטיחות לקייטנת גלישה יהיה בוגר קורס עורכי מבדק בטיחות מוסדות חינוך במכון התקנים הישראלי (יציג תעודה)

2. יועץ הבטיחות יפקוד פעמיים את שטח הקייטנה:

א. בדיקת שטח הקייטנה המתוכנן כולל אזור החוף, השירותים, מתקנים קבועים וסיכום מיקום ופריסת סככות הצל והמנהלות תוך מעבר על דרישות משרד החינוך בהתאם לדרישות המופיעות בטופס זה.

ב. בדיקה של הקייטנה בהתאם לטופס זה, עד שלושה ימים לאחר פתיחת הקייטנה, וקבלת משוב לאחר בדיקה על עמידה בדרישות אלו המופיעות בטופס זה.

מס"ד	תיאור נושא הבדיקה	יש/אין	הערות
שם קייטנת גלישת הגלים: _____ יישוב: _____ תאריך הבדיקה: _____ פרטי הקייטנה - סמל: _____ שם: _____ יישוב: _____			
1.	האם קיים אחראי ומנהל פעילות שעבר את ההכשרות הבאות: • הכשרת מדריכי גלישה בווינגיט • הכשרת מנהלי קייטנות גלישה משרד החינוך • עוזר מדריך ארגון גולשי גלים		שם: _____ נייד: _____
2.	האם המדריכים עברו השתלמות עוזרי מדריך ארגון גולשי הגלים, תעודות עם חתימת יו"ר ארגון גולשי גלים?		
3.	האם הקייטנה עברה מבדק ואישור טרם פתיחתה		
4.	האם הקייטנה עברה בדיקה של יועץ בטיחות בשטח, עד שלושה ימים מיום פתיחתה כולל שפת הים בצמוד		

מס"ד	תיאור נושא הבדיקה	יש/אין	הערות
	לאזור הגלישה, שירותים, סככות הצללה, וכלל נקודות הבדיקה המפורטות בטופס זה?		
5.	האם קיימת עמדת רישום וקליטה מסודרת עם עובדת מנהלה ורישום, (שאינה עוזרת מדריך), לאורך כל זמן הקייטנה ולא רק בבוקר בקליטה?		
6.	האם למקום ישנו רישוי עסק בתוקף כנדרש המפרט את אופי פעילות גלישת גלים?		
7.	האם למנהל הפעילות והקבוצה יש תיק פעילות הכולל: רשימות תלמידים, מלווים, הוראות חוזר המנכ"ל לגלישת גלים? עותק רישוי עסק ואישורים מחייבים, דגשים לבטיחות?		
8.	האם קיימים אישורי הורים ופירוט שהם יודעים/לא יודעים לשחות?		
9.	האם ידועים למנהל בעיות רפואיות מיוחדות לתלמידים?		
10.	האם נעשתה פגישת תיאום עם מנהל חוף הרחצה? האם היא כללה הנחיות מפורטות: גבולות גזרת הגלישה במים, שימוש במתקני החוף (סככות, שירותים, מים, רפואה)-יש להציג סיכום		
11.	האם עוזרי המדריך נמצאים במים ומפתח ההשגחה עוזר מדריך לכל 7 גולשים?		
12.	האם קיימים שני מדריכים צעירים (כיתה ט' ומעלה) בצמוד למים לשליטה בחוף וסיוע (טיפול בנפגעים, קשר עם הורים קשר עם מנהל חוף והמציל, מנהלות שונות)		
13.	האם מנהל הקייטנה נמצא על שפת המים ומנהל את הפעילות. ברשותו משרוקית ומגפון?		
14.	האם התלמידים עשו מבחן שחייה והתנהגות במים לקראת תחילת פעילות הגלישה?		
15.	האם ישנה סככת הצללה ניידת למנהל הקייטנה על שפת המים עם מיכל מים קרים, תיק עזרה ראשונה וציוד גלישה רזרבי?		
16.	האם ישנה צידנית קרח גדולה או מקרר לאחסנת מזון וסנדוויצ'ים לחניכים?		
17.	האם הוגדרו מקום זמני פעילות הגלישה והמנוחה?		
18.	האם אזור הגלישה מסומן בדגלים כאזור פעילות מתוחם?		

מס"ד	תיאור נושא הבדיקה	יש/אין	הערות
19.	האם מתבצעים על ידי עוזרי המדריך ספירה והתפקדות לפני היציאה ואחרי כל יציאה מהמים?		
20.	האם מוצאים מהמים תלמידים שמשתוללים?		
21.	האם לתלמידים בגדי ים ארוכים?		
22.	האם הילדים נמרחים בקרם הגנה?		
23.	האם למדריכים חולצה בצבע זוהר עם כתובת "מדריך" ושם הקייטנה?		
24.	האם ישנה בדיקת תקינות גלשנים כל יום?		

שם הבודק _____ נייד: _____